

NL

TEKST EN BEELD KOOS VAN NOPPEN nd.nl/nederland

Oekrainers klussen in Groningen

... Een groep van twaalf Oekraïense jongeren deed donderdagmiddag een vrijwilligersklus voor Stichting Present in Groningen.

... 'We zijn hier om te leren. Als de oorlog straks voorbij is, moeten we paraat staan.'

► GRONINGEN

In de achtertuin van een woning in de Indische Buurt, een achterstandswijk aan de rand van de Groningse binnenstad, krijgt het onkruid alle ruimte. Hier heeft de bewoner overduidelijk de moed opgegeven. Er is zelfs geen vermoeden meer van een tuinpad. Even na het middaguur staan vier Oekraïners rond een knalgele kruiwagen met gereedschap. Ze horen bij een groep van twaalf jongeren die een vrijwilligersklus doet voor Stichting Present.

Nina bestuurt voor het eerst van haar leven een motormaaier. Lilia en Juliana steken graspollen weg en leggen zo een heus tegelpad bloot. Andriy heeft last van een gekneusde rib die hij overhield van het basketballen, eerder deze week. Bij elke beweging van de bladhark speelt de pijn op. 'Had ik maar ingetekend op de verklus.' De brandgang ligt inmiddels vol met snoeihout.

In een flatwoning twee straten verderop zijn drie Oekraïense meiden in de weer met witkwasten en rollers. 'Volgens mij dekt het niet goed genoeg', zegt de vrouw des huizes, die de verrichtingen vanaf de bank volgt. Oekraïners die in Nederland komen helpen, is dat niet de omgekeerde wereld? Andriy Kostyshyn kan zich goed voorstellen dat het vreemd aanvoelt. Toch aarzelde de leider van Youth for Christ in Oekraïne geen moment toen hij de kans kreeg met een groep jongeren naar Nederland te komen. 'Dit geeft hun de gelegenheid om even een week te leven zonder de dreiging van raketten.' Meteen corrigeert hij zichzelf: 'Gisteren kreeg Nazar (17) op zijn mobiel het alarm signaal dat altijd afgaat als er raketten in aantocht zijn. Hij belde meteen zijn moeder om te horen of ze veilig was.'

De komst van Oekraïners is het gevolg van een onverwachte samenloop van omstandigheden, zegt Ba-

Oekraïners aan het klussen in een Groningse achtertuin. Links op de foto is Andriy Kostyshyn aan het werk.

bette Versloot, coördinator van Present in Groningen. De stichting rekruteert groepen vrijwilligers om zich een dag (deel) in te zetten voor mensen die onvoldoende geld of netwerk hebben voor de noodzakelijke klussen in en rond hun huis.

onverwacht

Versloot: 'We hadden ingezet op de werving van Nederlandse jongeren die anders voor een werkvakantie naar het buitenland zouden gaan. Als zij bereid zouden zijn naar Groningen te komen, sla je een paar vliegen in één klap. Het is goedkoper en milieuvriendelijker dan een vliegreis. Je hebt niet de kloof van de taal en cultuur. Bovendien is de impact veel groter als je geconfronteerd wordt met de armoede in eigen land. Maar we werden onverwacht benaderd door Marleen Kragt van Stichting Livingstone, die diaconale werk-

vakanties verzorgt. Vanuit haar contacten in Oekraïne kregen we het verzoek of we een groep Oekraïners zouden willen ontvangen. Zo is het gekomen. We bieden de groep een week onderdak en ze doen zo ervaring op met onze aanpak.'

De groep jongeren komt uit Oekraïne. Ook Lila, die al als vluchteling in Nederland verblijft, is aangehaakt bij haar landgenoten om mee te helpen met de Presentklus. 'Het geeft een goed gevoel als iemand je hulp nodig heeft', zegt ze.

Ze vond acht maanden geleden gastvrij onthaal in IJsselmuiden. Het grootste deel van haar familie woont in de regio Kyiv. 'Een buurvrouw van ons is omgekomen.' Ze werkte voor de oorlog als apothekersassistente. Soms overweegt ze terug te keren, 'maar je weet niet waar je goed aan doet'. Gevraagd naar haar leeftijd, zegt ze opeens in vlekkeloos Neder-

lands 'Zevenentwintig'. Huh? 'Ik heb een baantje bij McDonald's. Daar leer je Nederlands via de prijzen.'

'Dit is de jonge generatie leidinggevenden, vertelt Andriy Kostyshyn, de leider van Youth for Christ in Oekraïne. 'De ervaring die ze hier zelf opdoen, betekent veel meer dan de toerusting die ik hun in Oekraïne kan geven.' Zijn organisatie runt er centra waar in totaal negenhonderd gezinnen terecht kunnen voor maaltijden en concrete hulpvragen. 'Tweeduizend kinderen komen er, elke dag.'

zware vragen

In gewone tijden richten de medewerkers zich op diaconale hulp, armoedebestrijding en naschoolse opvang, maar sinds de oorlog hebben ze er een taak bij. 'Er komen moeders van wie de echtgenoten zijn omgekomen of gewond geraakt, en kinderen die hun vader moeten missen. Dat

vraagt dat we de expertise van onze medewerkers moeten bijspijkeren. Hoe bieden we psychosociale hulp?' Maar als je zulke zware hulpverleningsvragen krijgt, ben je toch niet gebaat bij ervaring met een Presentklus? 'Nee, maar we werken nu ook al keihard voor de periode na de oorlog. Dan moeten we met goed toegeruste teams klaarstaan.'

Marleen Kragt: 'Het is in Oekraïne niet gebruikelijk om als hulpaanbieder bij iemand 'achter de voordeur' te kijken, en al helemaal niet bij iemand van buiten je eigen netwerk.' Daarom vindt Kostyshyn de kennisgeving met de aanpak van Present zo leerzaam. 'Ik denk er serieus over om deze formule in Oekraïne over te nemen. Het kost me geen moeite adressen te noemen waar deze aanpak goed kan werken. We moeten leren om te dienen, zonder aanzien des persoons, zonder te oordelen.' <